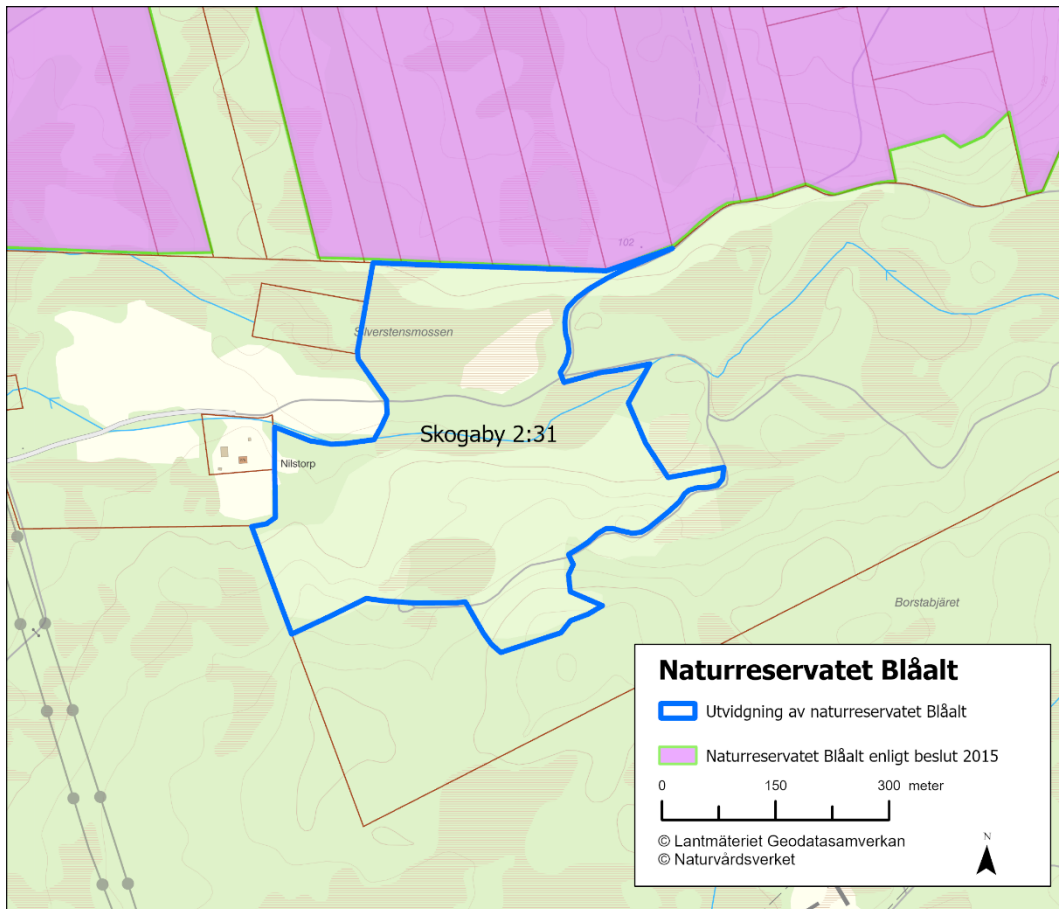

Utvidgning av naturreservatet Blåalt med del av fastigheten Skogaby 2:31 i Laholms kommun.

Detalj-karta över det utvidgade området.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som del av naturreservatet Blåalt, med syfte, skäl och föreskrifter enligt föreliggande beslut. Reservatets gränser ska märkas ut i fält.

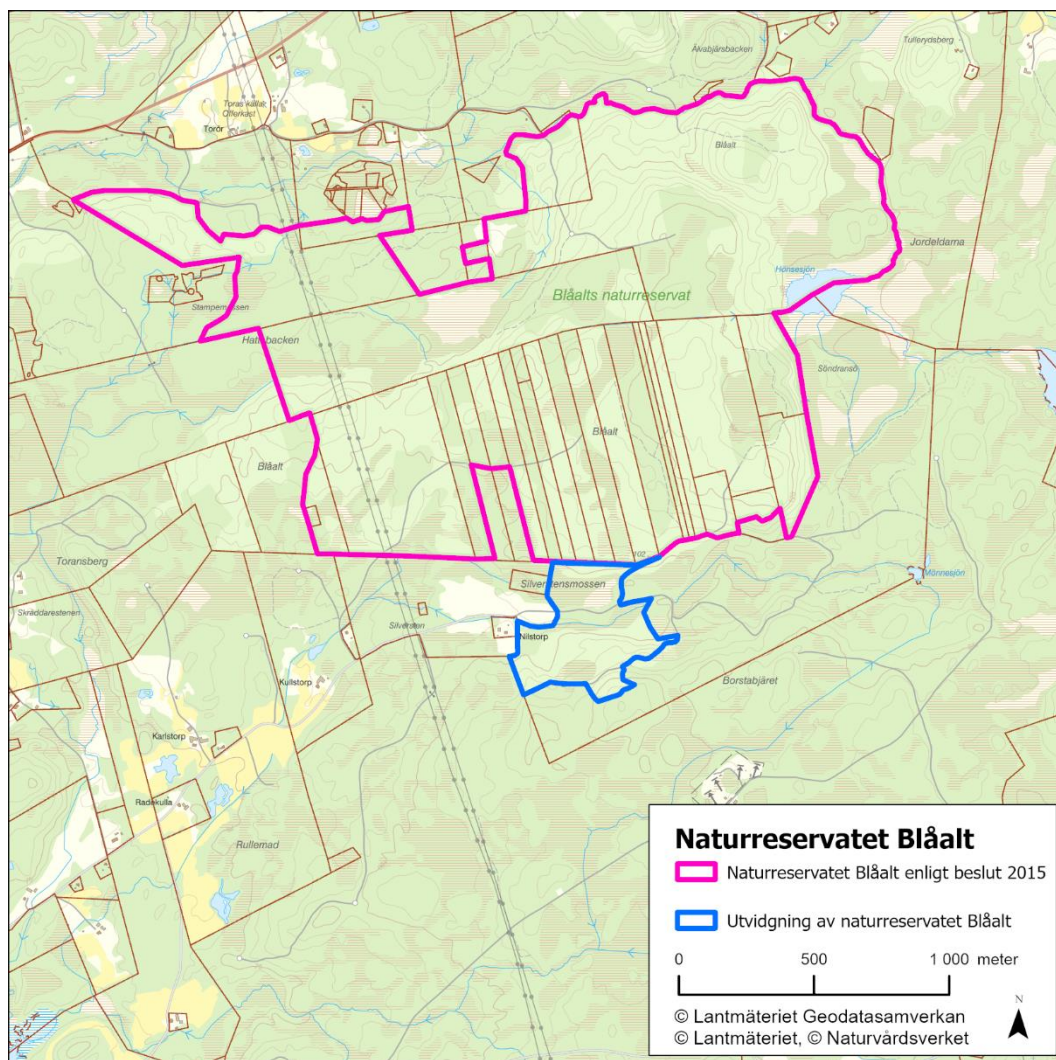
2024-05-03

511-7339-2021

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen en kompletterande skötselplan för fastigheten Skogaby 2:31 (bilaga 2) till naturreservatet Blåalts skötselplan.

Syfte, skäl och sådana föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 30 § MB i föreliggande beslut är samma som i Länsstyrelsens beslut från 2015-03-11 med dnr 511-4238-2013 om utökning av naturreservatet Blåalt (bilaga 1).

Översiktskarta över både det äldre reservatet och det utvidgade området.

2024-05-03

511-7339-2021

Syftet med naturreservatet

Syftet med utvidgningen av naturreservatet Blåalt med fastigheten Skogaby 2:31 är samma som syftet med bildandet av naturreservatet Blåalt genom beslut 2015-03-11 (dnr 511-4238-2013).

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturvärdena i ett sammanhängande område av ädellövskogar och andra löv- och blandskogar. Särskilt värdefulla livsmiljöer är de gamla och artrika ek- och bokskogarna och särskilt viktigt är det att värna gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer, naturlig hydrologi samt sällsynta och hänsynskrävande arter. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de arter och habitat som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden.

Inom ramen för ovanstående syfte ska reservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Besökare ska kunna se, uppleva och lära från områdets typiska livsmiljöer, arter och historia.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- områdets löv- och blandskogar till delar utvecklas genom naturlig dynamik utan gran så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- planterade granskogar avvecklas och omförs till löv- och blandskog och hävdad mark,
- delar av området sköts så att gamla ekar friställs, gläntor och brynmiljöer i skogen utvecklas. Bränning, röjning och bete är exempel på åtgärder som kan bli aktuella,
- områdets naturliga hydrologi bevaras opåverkad och återställs i tidigare naturligt skick,
- stigar och anläggningar hålls i brukbart skick,
- skötselråd som Åtgärdsprogram för hotade arter föreslår ska beaktas,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

2024-05-03

511-7339-2021

Skälen för beslutet

Skälen för utvidgningen av naturreservatet Blåalt med fastigheten Skogaby 2:31 är samma som skälen för bildandet av naturreservatet Blåalt genom beslut 2015-03-11 (dnr 511-4238-2013).

Blåalt är av riksintresse för naturvård (NN 20 Göstorp – Blåalt). En del av Blåalt ingår i det europeiska nätverket av särskilt värdefulla naturområden, Natura 2000 (Blåalt – SE0510092). Området antogs av regeringen enligt habitatdirektivet år 1997. I området finns följande naturtyper som är skyddade enligt EU:s habitatdirektiv: näringsfattig bokskog 9110, näringsfattig ekskog 9190, skogsbevuxen myr 91D0, öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7140, lövsumpskog 9080 och dystrofa sjöar och småvatten 3160.

Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara vissa skogar. I Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens nationella strategi för formellt skydd av skog betonas att ädellövskogen är en särskilt prioriterad skogstyp och att Sverige har ett internationellt ansvar att bevara de återstående särskilt artrika ädellövskogarna för framtiden. I Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Hallands län ingår Blåalt i värdestrakt 4 *Hallands mellanbygd*. Strategin utpekar också bok- och ekskogar, blandädellövskogar samt klibbalskogar som särskilda ansvarsbiotoper för länet.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

2024-05-03

511-7339-2021

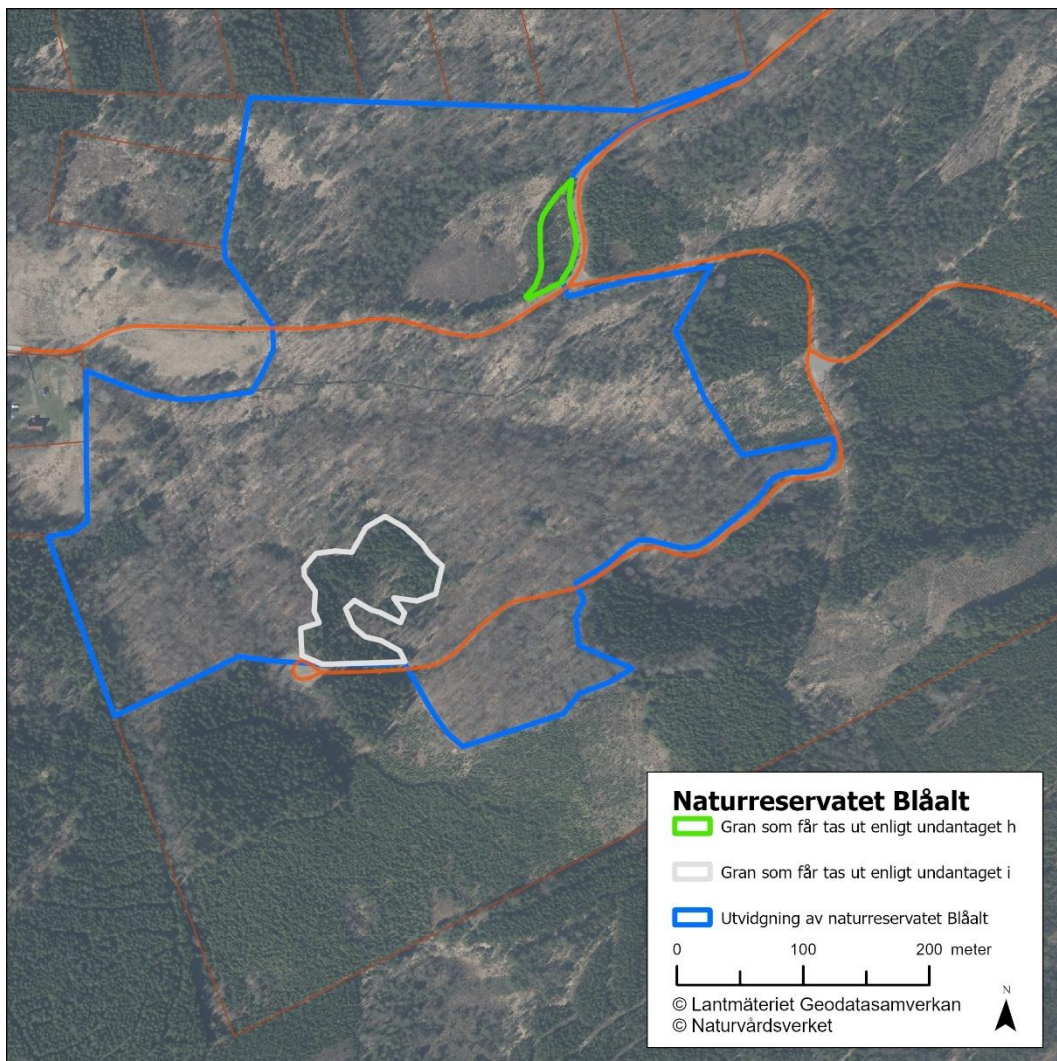
Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § MB, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservat, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att inom området:

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. uppföra vindkraftverk, mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
5. dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
6. anordna upplag, tippa eller fylla ut,
7. avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
8. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
9. kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
10. framföra motordrivet fordon annat än på väg eller i samband med uttransport av älg, hjort och vildsvin i enlighet med terrängkörningsbestämmelserna,
11. inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt
12. utfodra vilt eller använda åtel.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B 1-6,
- b. servitut, ledningsrätt, vägrätt,
- c. rensning av lagligt anlagda diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ miljöbalken,
- d. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund.
- e. jakträttsinnehavare att efter samråd med Länsstyrelsen hålla väg framkomlig för jaktändamål. Undantaget gäller från föreskrift nr 7.
- f. uppförande av nytt jaktorn på lämplig plats, efter tillstånd från Länsstyrelsen, om behov föreligger. Undantaget gäller från föreskrift nr 1, då jaktorn betraktas som anläggning.
- h. nuvarande markägare, Lars Åke Åkesson, att ta 15 st julgranar inom markerat område på karta 1 till och med 2024-12-31.
- i. nuvarande markägare, Lars Åke Åkesson, att avverka gran inom markerat område på karta 1 till och med 2024-08-31

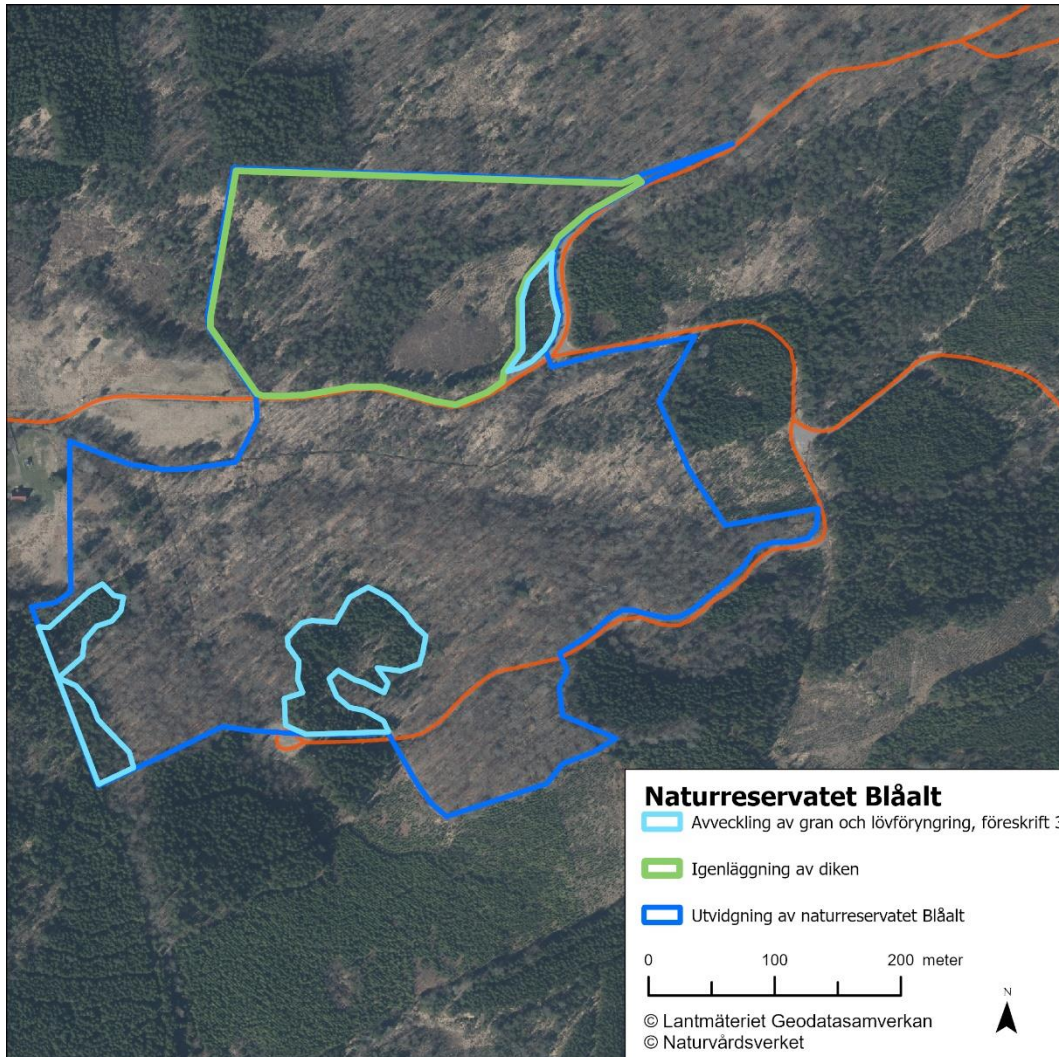

Karta 1: Kartan visar var i området vissa undantag från A-föreskrifterna gäller.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 1 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 2 naturvårdande röjning av gran, lärk och löv,
- 3 avveckling av gran genom fällning, ringbarkning eller röjning, plantering av lövträd samt användande av stängsel och hägn som skydd för plantor i område enligt karta 2,
- 4 igenläggning av diken i område enligt karta 2,
- 5 naturvårdande plockhuggning, veteranisering, ringbarkning samt

- 6 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv i hela reservatet.

Karta 2: Kartan visar var i området vissa B-föreskrifter gäller.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservat samt om ordningen i övrigt inom naturreservat (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.). Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. elda annat än på särskilt anvisad plats,
2. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg,
3. medföra okopplad hund,

2024-05-03

511-7339-2021

4. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
5. inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
6. skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
7. skada, plocka eller samla in växter. Plockning av bär, matsvamp och enstaka exemplar av kärlväxter är dock tillåten,
8. utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar, samt att
10. utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Upplysningar:

Om föreskrifterna

A-föreskrifterna gäller för åtgärder och verksamheter som genomförs med stöd av äganderätt eller andra juridiska rättigheter, t.ex. nyttjanderätt och servitut. I det fall en åtgärd som enligt lag enbart får utföras av en rättighetsinnehavare, utförs av en person som saknar rättighet, omfattas denna person av de förbud som meddelas i A-föreskrifterna. Således gäller A-föreskrifterna till exempel för alla personer som röjer sly eller avverkar i reservatet, eftersom en sådan åtgärd endast får utföras av rättighetsinnehavare (eller av annan efter medgivande från rättighetsinnehavare).

C-föreskrifterna gäller för allmänheten. Föreskrifterna riktar sig även till markägaren och andra med särskild rätt till fastigheten då dessa utövar aktivitet som inte är knutet till dessa rättigheter. C-föreskrifterna gäller följaktligen för alla som promenerar med en hund, men inte när en hund används vid jakt, då jakt är en rättighet som regleras i A-föreskrifterna.

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken (C-föreskrifterna) träder i kraft tre veckor efter att kungörelsen av reservatsbeslutet utkommit från trycket, oavsett om beslutet överklagas.

Andra bestämmelser

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2024-05-03

511-7339-2021

16 § lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Under tiden den 1 mars-20 augusti ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fornlämning.

7 kap. 27-29 §§ miljöbalken, Natura 2000

Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från sjöar och vattendrag. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

2024-05-03

511-7339-2021

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplattor är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräddjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer. Flodpärlmussla är fredad enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716).

12 kap. 6§ miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med Länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

Artikel 7 i Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter: Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt tillåtas reproducera sig, växa eller odlas.

Beskrivning av del av Skogaby 2:31

Området gränsar i norr mot naturreservatet Blåalt. Mager och lågvuxen hedekskog dominerar i området liksom i övriga delar av reservatet, ofta är ekarna krokiga, klena och av krattig typ. Remsan av en naturskogspräglad ekskog i norr övergår mot Silverstensmossen till fuktig lövblandskog med björk, asp, ek och tall, orörd med asplågor och björkhögstubbar.

Mossen har fortfarande en öppen yta men uppvisar arter som egentligen är mer karakteristiska för fattigkärr såsom lågvuxen pors, otuvad blåtåtel, klocklång och ljunng som dominerar och i blötare partier tillkommer tuvsäv, myrlilja, flaskstarr och ängsull. Större delen av mossen är dock bevuxen med medelålders sumpskogar av tall och björk. I öster finns en större öppen våtmark som omges av diken i laggzonen, där kantzoner växer nu igen med tall.

Söder om vägen har en första generation björksumpskog åldrats och antagit en alltmer naturlig karaktär med en gles öppenhet och döda träd.

Resterande del av området ligger i en nordsluttning och domineras av ekskogar i en ålder uppskattad till 130 år. Oftast finns ett påtagligt inslag av bok i samma ålder och fläckvis dominerar boken. Värdefullt inslag utgörs av äldre aspar som finns spridd i området. Skogen är försiktigt gallrad och ekarna har oftast

2024-05-03

511-7339-2021

välutvecklade kronor. Något luckig beståndsbild med mestadels blåbärsrismattor. Död ved finns men sparsamt förekommande. Under senare decennier har en aggressiv bokföryngring uppstått.

Inom området ligger även två yngre mindre granplanteringar och två äldre.

Uppgifter om utvidgningen av naturreservatet Blåalt på fastigheten Skogaby 2:31

Namn	Blåalt
Kommun	Laholm
Distrikt	Veinge-Tjärby
Reservatet bildades år	1993
Reservatet utvidgades år	1997, 2015
Areal	Utvidgning:18,1 ha, hela reservatet: 316,1 ha
Lägesbeskrivning	Ca 5 km sydväst om Mästocka och en dryg mil nordost om Laholm
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N 6270296, E390571
Naturgeografisk region	I övergången mellan 10 Södra Hallands kustland och 11 Sydsvenska höglandets myrrika västsida
Naturvårdsregister-ID	2001080
Fastigheter och marksamfälligheter	Skogaby 2:31 samt eventuellt Bölarp 1:56 men Bölarp 1:56 är ej lokaliserat. Tidigare Skogaby 2:18 bestod enligt avsöndringshandlingarna av "ett tunnland torvmosse av den så kallade Silfvastensmossen". Skogaby 2:18 överfördes till Bölarp 1:56 genom fastighetsreglering 2006-01-16, akt 1381-05/78
	Oregistrerad fiskesamfällighet
Markägarkategori	Privat samt eventuellt staten (Bölarp 1:56)
Förvaltare	Länsstyrelsen

Ärendets handläggning

2021 inkom markägaren med förfrågan om att skydda del av dennes fastighet som naturreservat. Förhandlingar inleddes och 2022 tecknades ett avtal om intrångsersättning mellan markägaren och staten. Avtalet omfattar ett område bestående av ädellövskogar, sumpskog, mosse samt mindre barrplanteringar.

Naturvärdena på fastigheten uppmärksammades delvis vid nyckelbiotopsinventeringen 1997 då delar av område pekades ut som naturvärdesobjekt och delvis vid ytterligare inventering som länsstyrelsen gjorde 2021.

Länsstyrelsens bedömning

Val av område och skyddsform

Området som reservatet utökas med utgörs till stor del av hedekskog med gamla, senvuxna ekar och skyddsvärd kryptogamflora och klassas som värdekärna. Området omfattar även bok- och tallskog av värdekärna samt lövsumpskog och mosse.

Reservatet ligger inom värdetrakt för ädellövskog (4 - Hallands mellanbygd) och utgörs till stor del av ädellövskog som är en prioriterad skogstyp enligt Nationell strategi för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017). Hedekskogarna inom reservatet bedöms ha höga naturvärden på beståndsnivå. Sammantaget gör detta att området är prioriterat för skydd enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017).

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Även exploateringar utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

2024-05-03

511-7339-2021

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål. Utvidgning och ombildande av naturreservatet bidrar till att uppnå miljökvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Bilagor

- Bilaga 1 Beslut och skötselplan för naturreservatet Blåalt, från 2015-03-11, dnr 511-4238-13
- Bilaga 2 Kompletterande skötselplan